

Perehdy paikalliseen

OPETTAJAN IDEAPAKKA

**MEDIA-
KASVATUS**
UUTISMEDIAN LIITTO

Perehdy paikalliseen

UUTISMEDIAKASVATUKSELLINEN OPPIMATERIAALI

**MEDIA-
KASVATUS**
UUTISMEDIAN LIITTO

Tehtävien tekemiseen tarvitaan jokaiselle opiskelijalle oma paikkakunnalla ilmestyvä paikallinen lehti tai sen verkossa ilmestyvä näköislehti. Materiaali toimii parhaiten paperilehden kanssa. Myös opettaja tarvitsee oman lehden.

Tässä materiaalissa kaikkiin lehtityyppeihin viitataan sanoilla lehti tai paikallinen lehti.

Kortteja on 50, ja jokaisessa on vähintään yksi tehtävä. Tehtävät on jaettu viiteen eri tyyppiin riippuen tehtävän tavoitteista sekä odotetusta tuotoksesta tai toiminnasta. Tehtävätyypit ovat:

PUHE

TEKSTI

KUVA

ESITYS

ULOS LUOKASTA

Sama tehtävä voi kuulua useaan eri kategoriaan. Korttiin on merkitty tehtävän ensisijainen tyyppi isommalla symbolilla ja toissijaiset pienemmillä.

Tuotanto: Uutismedian liiton mediakasvatustoiminta (2021)

Käsikirjoitus ja suunnittelu:

Susanna Ahonen, Uutismedian liitto, ja Kaisa Häkkinen

Visuaalinen ilme: Elina Kuismin, Uutismedian liitto

Materiaalin tuotantoon on käytetty Kopioston keräämiä kopiointikorvauksia.

Uutismedian liiton ja sen jäsenlehtien mediakasvatustoiminta tukee lasten, nuorten ja aikuisten kriittistä ja aktiivista mediasuhdetta. Liitto tuottaa materiaaleja journalismikasvatukseen ja medialukutaidon tukemiseen.

Tutustu toimintaan: www.uutismediakasvatus.fi

Tutustutaan paikalliseen lehteen

Selaillkaa lehteä kannesta kanteen.

- Mikä on lehden nimi?
- Miten monta kertaa viikossa lehti ilmestyy? Mikä tai mitkä ovat sen ilmestymispäivät?
- Oletko nähnyt tätä lehteä aikaisemmin? Missä? Oletko selaillut sitä aikaisemmin?
- Miltä lehti mielestäsi näyttää? Mitä muita sanomalehtiä olet nähnyt?

Keskustelkaa lehdistä pienryhmissä.

Tutustutaan kotikuntaan

Jokainen opiskelija etsii lehdestä yhden faktan asuinkunnastaan ja kirjoittaa sen paperille. Sen jälkeen opiskelijat kiertävät luokassa kysymässä toisiltaan ”Mitä sinä tiedät kotikunnastamme?” Pari vastaa ja kysyy saman kysymyksen toiselta. Sen jälkeen he vaihtavat lappuja ja etsivät uuden parin.

Tehdään musakävelynä niin, että musiikin tauotessa etsitään uusi keskustelukumppani. Lopuksi opettaja kerää laput pois ja opiskelijat muistelevat pienryhmissä, mitä he saivat tietää. Eniten faktoja muistanut tiimi voittaa.

Helpompi versio: opettaja valitsee lehdestä faktoja paikkakunnasta ja kirjoittaa ne lapuille. Harjoitus tehdään näillä lapuilla.

Paikallisen lehden aiheet

Mistä asioista lehdessä kerrotaan?
Selatkaa lehteä ja kirjoittakaa siinä
käsiteltäviä aiheita taululle.
Äänestäkää lopuksi kiinnostavin aihe.

Uutiskysymykset

Lukekaa lehden uutisia ja valitkaa niistä yksi. Vastatkaa pareittain kysymyksiin vuorotellen niin, että toinen kysyy ja toinen vastaa. Vaihtakaa rooleja joka kysymyksen jälkeen.

- Mitä uutisessa tapahtuu?
- Missä uutinen tapahtuu?
- Milloin uutinen tapahtui?
- Miten se tapahtui?
- Ketkä henkilöt esiintyvät uutisessa?

Paikkakuntamme paikat

A Mitä paikkoja lehden uutisissa ja ilmoituksissa mainitaan? Kirjoittakaa paikkojen nimiä taululle ja keskustelkaa, ovatko ne tuttuja. Sijoittakaa ne sitten kartalle.

B Luetaan ja tavutaputetaan nimet yhdessä niin, että sanojen rytmi tulee tutuksi. Sitten opiskelijat harjoittelevat nimien lukemista. Kun lukeminen sujuu, opiskelijat kysyvät toisiltaan kysymyksiä: ”Oletko käynyt ...ssa?”

C Suunnitellaan ja toteutetaan kävelyretki, jonka aikana poiketaan jossakin paikassa tai vain käydään katsomassa, missä se on. Ottakaa retkellä valokuvia ja kerratkaa niiden avulla paikkojen nimiä seuraavalla tunnilla.

Paikkakuntamme palvelut

Katsokaa, mitä palveluja lehdessä mainostetaan ja mitä palveluja jutuissa esiintyy. Kirjoittakaa palveluja taululle.

Pohtikaa, mitkä palvelut ovat valtion tai kunnan asukkaille järjestämiä julkisia palveluja ja mitkä palvelut ovat kaupallisia palveluita. Kumpia lehdessä on enemmän? Miksi?

Kutsu kaverisi tapahtumaan!

Opiskelija etsii lehdestä ilmoituksen kiinnostavasta tapahtumasta ja lukee sen huolellisesti. Sitten hän kirjoittaa kaverille ”tekstiviestin”, jossa kutsuu kaverin mukaansa ilmoituksessa mainittuun tapahtumaan. Opiskelijat vaihtavat keskenään paperille kirjoitettuja viestejä ja kirjoittavat saamaansa viestiin vastauksen. Lopuksi kutsut ja vastaukset luetaan ääneen.

Mielikuvitusmatka tapahtumaan

Etsikää lehdestä ilmoitus kiinnostavasta tapahtumasta ja lukekaa se huolellisesti. Kuvitelkaa sitten, että olette parhaillaan ilmoituksessa kuvatussa tapahtumassa.

- Missä paikassa olet?
- Mitä ääniä ympärillä kuuluu?
- Mitä sinä näet?
- Mitä sinä teet?
- Mitä muut ihmiset tekevät?

Tehkää pareittain ja kyselkää kysymyksiä vuorotellen.

Unelmaostokset

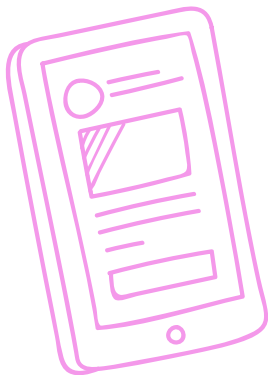
Tutkikaa lehdessä olevia mainoksia.
Kuvittele, että saat valita mainoksista
tuotteita 100 eurolla. Mitä valitset?
Kirjoita ostoslista, johon merkitset myös
tuotteiden hinnat. Laske hinnat yhteen.
Paljonko sinulle jää rahaa 100 eurosta?

Kerro uutisesta kaverille!

Valitse lehdestä sinua kiinnostava uutinen ja lue se huolellisesti. Kirjoita kaverille tekstiviesti, jossa kerrot uutisesta ja kysyt, onko hän kuullut siitä.

Paikallisen lehden aiheet

DRAAMAHARJOITUS

Opiskelijat jaetaan 3–4 hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä valitsee lehdestä aiheen ja valmistelee siitä esityksen. Esitys voi olla pantomiimi, tai siinä voi olla vuorosanoja. Esitykset esitetään koko luokalle, ja muut yrittävät arvata, mistä lehdessä esiintyvistä aiheista on kyse.

Tietokilpailu

Opiskelijat keksivät pareittain tietokilpailukysymyksiä lehden sisällöstä. Avoimet, kysymyssanalla alkavat kysymykset ovat vaativampia kuin suljetut, joihin voi vastata kyllä tai ei. Parhaista kysymyksistä kootaan Kahoot!, jota voidaan pelata yhdessä.

Mitä mainos maksaa?

- A** Tutkikaa, minkä yritysten mainoksia lehdessä on. Mikä yrityksen nimi on? Mitä palveluja tai tuotteita yritys myy?
- B** Pohtikaa, miksi lehdessä on mainoksia ja selvittäkää, kuinka paljon mainoksen julkaiseminen lehdessä maksaa. Iso mainos on kalliimpi kuin pieni. Mitä eri mainoskokoja näette? Mitä maksaa niistä pienin? Entä isoin?

Mainos

Tutustukaa ensin siihen, millainen on hyvä mainos. Tarkastelkaa sen jälkeen lehdessä olevia mainoksia. Jokainen opiskelija valitsee yhden mainoksen ja vastaa kysymyksiin:

- Mikä on yrityksen nimi?
Onko mainoksessa yrityksen logo?
- Mitä mainoksessa myydään?
Onko myytävä asia tuote vai palvelu?
- Mikä on mainoksen kohderyhmä,
eli kenelle tuotetta tai palvelua
yritetään myydä?
- Millä keinoilla mainos pyrkii
vaikuttamaan lukijaan?

Hyvät ja huonot uutiset

Opiskelijat etsivät lehdestä pareittain yhden omasta mielestään hyvän ja yhden omasta mielestään huonon uutisen. Opiskelijat esittelevät uutiset muille opiskelijoille ja perustelevat, miksi uutinen on heidän mielestään hyvä tai huono.

Hyvä vai huono uutinen?

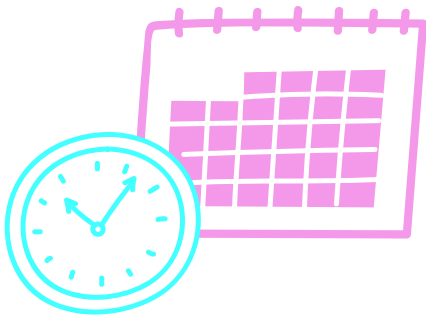
Valitaan lehdestä yksi uutinen. Opiskelijat jaetaan kahteen ryhmään. Toisen ryhmän tehtävänä on keksiä mahdollisimman monta syytä, miksi uutinen on hyvä. Toinen puoli luokasta keksii perusteluja sille, että uutinen on huono. Lopuksi ryhmät esittävät perustelunsa. Kumpi ryhmä pystyy perustelemaan näkökantansa paremmin?

Merkitse tapahtumia muistiin!

Harjoitelkaa kalenterimerkintöjen tekemistä tapahtumailmoitusten avulla. Opiskelija merkitsee tyhjään kalenteripohjaan tapahtumia, joista lehdessä ilmoitetaan.

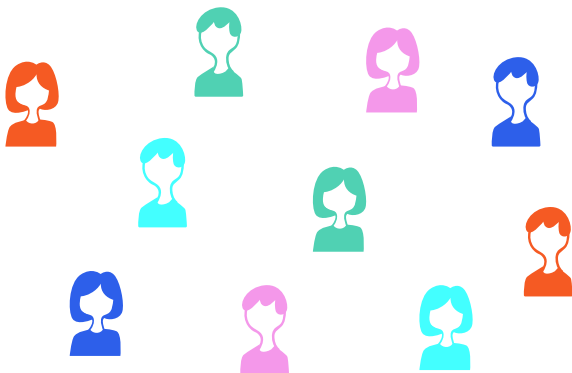

Paikallisia henkilöitä

Katsokaa, keitä henkilöitä lehdessä esiintyy.

- Mikä henkilön nimi on?
- Kuka hän on?
- Miten hän liittyy meidän paikkakuntaamme?
- Miksi hänestä kirjoitetaan lehdessä juuri nyt?

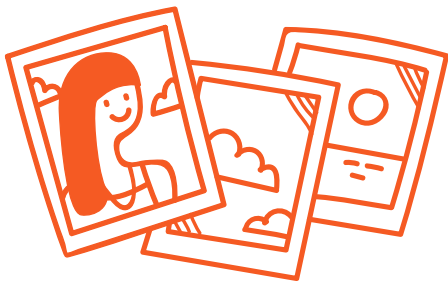

Henkilöiden kuvat

Opiskelijat valitsevat lehdestä kuvan, jossa on ihminen tai ihmisiä, ja vastaavat kysymyksiin:

- Kuka kuvassa on? / Keitä kuvassa on?
- Mitä hän tekee? / Mitä he tekevät?
- Katsooko hän kameraan? / Katsovatko he kameraan?
- Missä kuva on otettu?
- Millainen tunnelma kuvassa on?

Haastattele henkilöä

DRAAMAHARJOITUS

Valitkaa lehdestä juttu, jossa esiintyy joku kiinnostava henkilö. Aloittakaa lukemalla juttu. Keksikää sitten henkilölle kysymyksiä yksin tai parin kanssa. Kysymyksiin ei tarvitse löytyä vastausta lehtijutusta, vaan mielikuvituksen käyttö on suositeltavaa!

Pitäkää lopuksi ”lehdistötilaisuus”, jossa yksi opiskelijoista esittää haastateltavaa, toinen on tilaisuuden juontaja, joka jakaa puheenvuoroja, ja loput ovat toimittajia, jotka kysyvät kysymyksiä. Haastateltavan tehtävänä on vastata parhaansa mukaan, mutta hän voi myös sivuuttaa kysymyksen sanomalla ”En kommentoi.”

Mitä se maksaa?

Valitkaa lehdestä mainos, jossa on eri tuotteiden hintoja. Opiskelijat harjoittelevat pareittain tuotteiden nimiä ja hinnan kysymistä kysymällä toisiltaan ”Mitä x maksaa?” Toinen kysyy ja toinen vastaa. Kolmen kysymyksen jälkeen vaihdetaan rooleja.

Otsikkosanelu

Opettaja sanelee lehtijuttujen otsikoita, ja opiskelijat kirjoittavat ne vihkoon. Tämän jälkeen opettaja jakaa opiskelijoille otsikoihin liittyvät kuvat ja opiskelijoiden tehtävänä on yhdistää otsikko oikeaan kuvaan. Tehtävä voidaan tarkastaa etsimällä otsikot oikeasta lehdestä ja katsomalla, onko jutussa sama kuva.

Miten se kirjoitetaan?

Tehkää parisanelu paikallisten yritysten nimillä. Opettaja poimii lehdestä yritysten nimiä ja logoja ja tulostaa ne opiskelijoille. Opiskelijat sanelevat nimet parille. Pari voi tarvittaessa pyytää apua kysymällä ”Miten se kirjoitetaan?”, jolloin toinen opiskelija luettelee kirjaimet yksitellen.

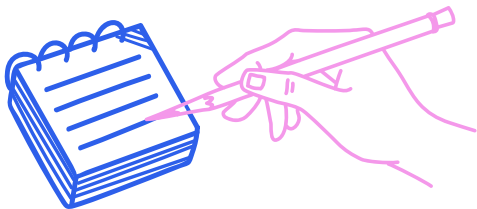

Ilmoituksesta uutiseksi

Opiskelija valitsee lehdestä ilmoituksen ja kirjoittaa sen pohjalta lyhyen uutisen. Parhaat uutiset syntyvät mielikuvitusta käyttäen!

Opiskelkaa ennen tämän harjoituksen tekemistä uutisen rakenne.

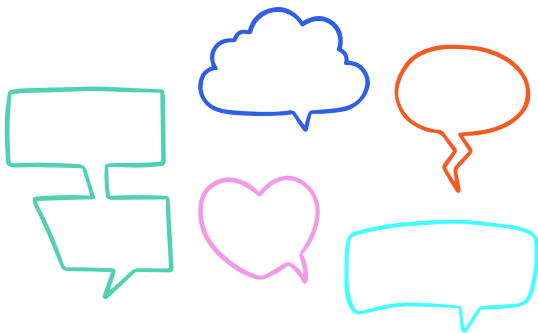
Journalistisiin juttutyyppeihin voit tutustua juttutyypit.fi-sivustolla.

Uutisesta sarjakuvaksi

Opiskelija valitsee lehdestä uutisen ja piirtää sen pohjalta sarjakuvastripin.

Opiskelkaa ennen tämän harjoituksen tekemistä perusasiat sarjakuvastripin piirtämisestä.

Retki asunomyynti-kohteeseen

Katsokaa netin avustuksella, mikä myytävistä kohteista on lähimpänä oppilaitostanne. Tehkää retki kohteeseen. Näyttääkö talo samalta kuin ilmoituksessa? Millainen piha talossa on? Onko siellä istutuksia tai lasten leikkivälineitä? Onko lähistöllä palveluja? Millaiset ulkoilumaastot alueella on? Olisiko tuossa talossa mukava asua? Keskustelkaa näkemästänne retken aikana ja sen jälkeen luokassa.

Virtuaalinen retki asuntomyyntikohteeseen

Valitkaa lehdestä kiinnostava asunto-ilmoitus. Käykää kiinteistönvälittäjän kotisivuilla katsomassa lisää kuvia myytävästä kohteesta. Tutustukaa myös asunnon lähialueeseen syöttämällä osoite Google Maps -palveluun tai Google Street View -sovellukseen, jos opiskelijoilla on älypuhelin käytössään. Mitä pidätte asunnosta? Mikä on hyvää? Mikä huonoa? Keskustelkaa ryhmissä.

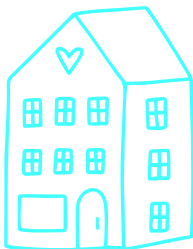
Asuntoilmoitukset

Katsokaa asuntomyynti-ilmoituksia.

- Mitä lyhenteitä ilmoituksissa on ja mitä ne tarkoittavat? Kerätkää lyhenteitä taululle tai kirjoittakaa vihkoon.
- Minkä hintaisia alueellanne myytävät asunnot ovat? Paljonko maksaa kaksio? Entä kolmio?
- Millaisia myytävät asunnot ovat? Poimikaa ilmoituksista asuntoja kuvailevia ilmauksia.

Perheelle koti

Katsokaa lehdessä olevia asunto-ilmoituksia ja etsikää sopiva koti perheelle, johon kuuluu:

- 2 nuorta aikuista
- äiti ja kolme lasta
- isä, äiti ja yksi lapsi
- kaksi eläkeläistä
- 27-vuotias mies ja koira
- 2 aikuista ja 19-, 17-, 10-, 7- ja 4-vuotiaat lapset.

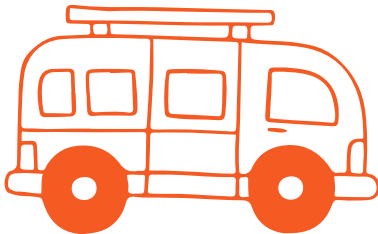
Entä millainen asunto sopisi sinun perheellesi? Keskustelkaa ryhmässä.

Auto myynnissä!

Etsikää lehdestä auton myynti-ilmoitus ja vastatkaa kysymyksiin:

- Minkä merkkinen auto on myynnissä?
- Mitä auto maksaa?
- Mitä varusteita autossa on?
- Mikä on auton vuosimalli?
- Mitä muuta autosta kerrotaan?
- Mistä saat lisätietoa, jos olet kiinnostunut ilmoituksessa olevasta autosta?

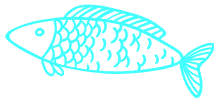

Ruokakaupan mainos

Suunnitelkaa illallinen perheellenne.
Ateriaan saa käyttää ruokakauppojen
mainoksissa esiintyviä tuotteita.
Leikatkaa lehdestä joko ruoka-
tarvikkeen kuva tai pelkkä nimi.
Liimatkaa leikkeet paperille.

Millaisen aterian valmistaisit?
Kuinka paljon ostokset maksavat?
Vertailkaa parin kanssa aterioitanne.
Mitä ruokia parisi valitsi? Esitelmää
luokalle omat valintanne.

Ketkä lehteä tekevät?

Tutustutaan toimittajan ammattiin. Kutsukaa paikallisen lehden toimittaja vieraaksi luokkaanne. Mitä haluatte tietää toimittajan työstä ja työpäivästä? Miettikää kysymykset yhdessä opettajan kanssa etukäteen. Esitelkää myös itsenne toimittajalle.

Mediaa, kiitos! -sivustolla voit tutustua toimittajan työhön. ► www.mediaakiitos.fi

Lehtien somekanavat

Etsikää oman lehdenne Twitter-, Instagram- tai Facebook-tili internetistä. Vertailkaa pareittain päivän lehteä ja somekanavan julkaisuja. Mitkä uutiset on julkaistu sekä lehdessä että somessa? Mitä lehden uutisia ei näy somessa? Onko lehdessä ja somessa samoja vai eri valokuvia? Valitkaa parin kanssa lehden ja somen hienoin valokuva. Miksi pidätte niistä? Esitelkää valintanne koko ryhmälle.

Mikä on gallup?

A Lehdissä julkaistaan usein mielipidekyselyjä eli gallupeja. Paikallisissa lehdissä aiheet ovat usein ajankohtaisia kyseisellä alueella, ja kyselyn ohessa julkaistaan haastattelun valokuva. Usein lehti-gallupeissa on kolme tai neljä haastateltavaa. Löytyykö kädessäsi olevasta lehdestä gallup? Mitä siinä kysytään?

B Tehkää videogallup. Miettikää kysymys yhdessä (esim. mistä ruuasta pidät eniten tai vähiten?) ja valitkaa haastattelija, kuvaaja ja haastateltavat. Vaihdelkaa rooleja niin kauan, että kaikki halukkaat ovat saaneet osallistua. Lopuksi katsokaa videot yhdessä.

Journalistisiin juttutyyppeihin voit tutustua juttutyypit.fi-sivustolla.

Vierailu painotaloon

Sanomalehdet painetaan painotaloissa. Monet niistä ottavat koululais- ja opiskelijaryhmiä vierailulle. Selvittäkää, missä painotalossa teidän paikallinen lehtenne painetaan. Ottakaa yhteyttä painoon ja sopikaa vierailusta.

Mitä sinä haluaisit harrastaa?

Esimerkiksi kansalaisopistot, seurakunnat ja yhdistykset ilmoittelevat usein paikallisissa lehdissä toiminnastaan.

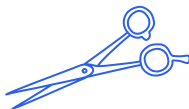
Tutkikaa lehteä tarkkaan. Mitä harrastuksia löydätte? Mitä ne maksavat? Löytyykö maksuttomia harrastuksia tai sellaisia, jotka maksavat vain vähän? Entä mikä on kallein harrastus, jonka lehdestä löydätte? Mitä se maksaa? Kiinnostuitko jostain harrastuksesta? Mistä? Miten harrastuksen voisi aloittaa? Keskustelkaa ryhmässä.

Kauneus, terveys ja hyvinvointi

Mitä kauneus-, terveys- ja hyvinvointipalveluja lehdessä mainostetaan? Usein esimerkiksi kampaajat, parturit, apteekit, optikkoliikkeet, hierojat ja kosmetologit mainostavat palvelujaan paikallisissa lehdissä. Mitä tekee kosmetologi? Entä optikko? Mitä eroa on parturilla ja kampaajalla? Etsikää kaikki aiheeseen liittyvät ilmoitukset ja kootkaa niistä aihepiirin sanoja sanastoksi.

Kaupunkisuunnistus

Opiskelijoista muodostetaan joukkueet. Joukkueen tehtävänä on käydä viidessä paikassa, jotka esiintyvät lehdessä. Paikka voi olla mainittu esim. uutisessa tai mainoksessa, tai se voi näkyä kuvissa. Opiskelijat voivat itse valita, missä paikoissa käyvät, mutta joukkue ei saa hajaantua. Kohteessa joukkue ottaa valokuvan, jossa näkyy sekä paikka että jokainen joukkueen jäsen tai osa hänestä (esim. käsi tai jalka). Kaupunkisuunnistuksen voittaa joukkue, joka on ensimmäisenä tuonut opettajalle 5 kuvaa, jotka joukkue on ottanut lehdessä esiintyvissä paikoissa.

Tutustu myös pelilliseen, osallistumisen mahdollisuuksia avaavaan *Seiso sanojesi takana*-oppimateriaaliin. ► www.sanojesitakana.fi

Kuvakollaasi lehtikuvista

Etsi lehdestä kuva, jossa on:

- yksi nainen
- yksi mies
- lapsi tai lapsia
- monta ihmistä
- eläin tai eläimiä
- ruokaa
- talo tai taloja.

Leikkaa kuvat ja liimaa ne paperille.
Tehkää kuvakollaaseista näyttely luokan
seinälle.

Millä sivulla?

Selaa lehteä ja etsi oikea sivu.
Vastaa sitten lisäkysymyksiin.

- Millä sivulla on mainos? Minkä nimisen yrityksen mainos se on?
- Millä sivulla on uutinen? Mikä on uutisen otsikko?
- Millä sivulla on lehden pääkirjoitus? Mikä on sen otsikko?
- Millä sivulla on lehden toimituksen yhteystiedot? Mikä on toimituksen sähköpostiosoite?
- Millä sivulla on tehtävä, peli tai visailu? Mikä on sen otsikko?
- Millä sivulla on Vastuullisen journalismin merkki? Piirrä merkki mallin mukaan. Selvittäkää, mitä Vastuullinen journalismi tarkoittaa.

Sudoku

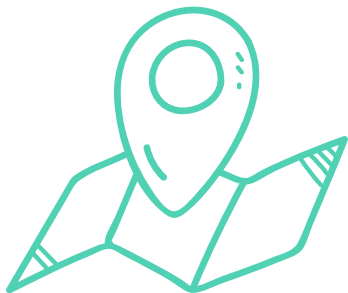
Löytyykö lehdestä sudoku? Miten sudokua pelataan? Selvittäkää yhdessä opettajan avustuksella ja nettiä hyödyntäen sudokun säännöt ja pelatkaa sitä pareittain tai pienryhmissä.

	6	8				9	3	
	4	2				6		
1	9			8			4	
	8	5	2		1			7
7			8	9				
2		9			7	5		3
	2		1				5	
8	5			4		7	6	
4	7	3		5	2			9

Missä toimitus sijaitsee?

Paikkaa, jossa toimittajat kirjoittavat juttuja, kutsutaan toimitukseksi. Selvittäkää paikallisen lehtenne toimituksen osoite ja yhteyshenkilö. Pyytäkää päästä tutustumaan toimitukseen ja sopikaa tutustumiskäynti.

Etsi lehden yhteystietolaatikko

Yhteystietolaatikko on aikakaus- ja sanomalehtien jokaisessa numerossa oleva palsta tai kehystetty laatikko, jossa kerrotaan vähintään vastaavan päätoimittajan nimi, julkaisun painovuosi ja julkaisija. Näiden asioiden ilmoittamista edellyttää Suomessa laki. Yleensä laatikossa on myös muita tietoja.

Mikä on tämän lehden päätoimittajan nimi? Kuka on lehden julkaisija? Missä lehti on painettu? Mitä muita tietoja löydät? Keskustelkaa pareittain.

Ostetaan ja myydään

A Monissa lehdissä on Ostetaan ja myydään -palsta, joka on tarkoitettu yksityishenkilöille. Löytyykö lehdestä kyseinen palsta? Mitä tavaroita tai palveluita palstalla myydään? Entä mitä halutaan ostaa?

B Onko sinulla itselläsi jotain tavaroita, joita et enää tarvitse? Tai tarvitsetko jotain, jonka voi ostaa käytettynä? Ideoi ja kirjoita yhdessä parin kanssa osto- tai myynti-ilmoitus lehdessä julkaistavaksi.

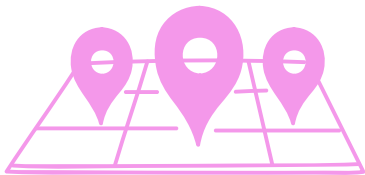

Oppitunti kirjastossa

Menkää kirjaston lehtilukusaliin ja muodostakaa parit. Jokainen pari valitsee kolme eri sanomalehteä. Kirjoittakaa vihkoon lehtien nimet ja ilmestymispaikkakunnat.

Sen jälkeen kaikki merkitsevät Suomen karttaan ne paikkakunnat, joissa lehdet ilmestyvät. Mitkä lehdet ilmestyvät Itä-Suomessa? Mitkä Länsi-Suomessa? Entä Pohjois- ja Etelä-Suomessa? Mitkä Keski-Suomessa? Keskustelkaa, missä Suomen kaupungeissa olette käyneet tai asuneet.

Uutisotsikko

Uutisen rakenteeseen kuuluu, että tärkein asia kerrotaan jo otsikossa. Perinteisen sanomalehden uutisotsikko muodostetaan niin, että siinä on noin viisi sanaa, joista yksi on verbi. Tyypillinen verbi ilmaisee tekemistä, olemista tai tapahtumista.

Poimikaa lehdestä kolme uutisotsikkoa ja ympyröikää kynällä otsikon verbi. Mitä verbejä löysitte?

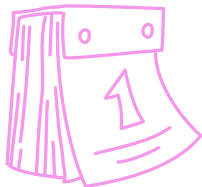

Uutiset seuraavat vuodenkiertoa

Talvi yllättää autoilijat joka kerta, ja kesäkuussa juhlitaan koulunsa päättäviä.

Mikä vuodenaika nyt on? Mikä kuukausi nyt on? Miten vuodenaika ja kuukausi näkyvät siinä lehdessä, jota parhaillaan selaillette? Näkyvätkö ne mainoksissa? Entä valokuvissa? Lukeeko uutisissa jotain, joka liittyy vuodenaikaan tai menossa olevaan kuukauteen? Keskustelkaa ryhmässä.

Juttuvinkki

Monet lehdet toivovat lukijoiltaan juttuvinkkejä. Miettikää pareittain tai pienryhmissä asia tai uutinen, josta haluaisitte oman lehtenne kirjoittavan. Etsikää lehdestä juttuvinkeille tarkoitettu sähköpostiosoite tai puhelinnumero. Laatikaa vinkki-ideastanne sähköposti- tai tekstiviesti. Lukekaa vinkki-ideanne ääneen luokassa.

Opetellaan kirjaimia!

- Etsi lehdestä a-kirjaimia.
Kuinka monta erilaista löysit?
- Etsi lehdestä iso i-kirjain ja pieni l-kirjain. Miten ne erottaa toisistaan?
- Leikkaa lehdestä oman nimesi kirjaimet.
Huomaa, että nimet kirjoitetaan isolla alkukirjaimella ja muut kirjaimet ovat pieniä.

ABC

A
B
C

ABC

Tutkitaan uutiskuvaa

Valitse lehdestä yksi uutiskuva.
Kirjoita vihkoon sen jutun otsikko,
jonka yhteydessä kuva on julkaistu.
Vastatkaa sen jälkeen oheisiin
kysymyksiin:

- Kuka kuvan on ottanut?
- Miltä sivulta löysit kuvan?
- Mikä on kuvan aihe?
- Mihin tapahtumaan kuva liittyy?
- Mitä tai keitä kuvassa on?
Millaista toimintaa kuvassa on?
- Mikä on kuvakulma (suoraan edestä,
ylhäältä, alhaalta)?